

Valtuustoaloitteen otsikko: Valtuustoaloite tekoälyn aktiivisesta hyödyntämisestä Vantaalla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Käynnistää nopealla aikataululla kartoituksen siitä, missä kaupungin eri toimialoilla on käytännön mahdollisuuksia hyödyntää tekoälyä. 2. Pyytää toimialoja tunnistamaan ne tehtävät ja prosessit, joissa tekoäly voisi nopeuttaa käsittelyä, vähentää rutiinivaikeuksia, helpottaa tiedonhakuja, tukea henkilöstöä tai parantaa palvelujen sujuvuutta. 3. Selvittää parhaat tekoälyn soveltamiskäytännöt muista kunnista Suomessa ja maailmalla. 4. Arvioi samalla tietosuojan, tietoturvan, datan hallinnan, avoimuuden ja ihmisen päätösvallan turvaamisen vaatimukset. 5. Asettaa kartoituksen tavoitteeksi arvioida, onko tekoälyn avulla mahdollista saavuttaa esimerkiksi 5 % tuottavuusloikka ja siten useiden kymmenien miljoonien eurojen tuottavuuspotentiaali kaupungin toimintamenoihin valtuustokauden aikana, ja että mitä päätöksiä tämän saavuttaminen edellyttäisi. 6. Kokoo kartoituksen tulokset talous- ja strategiatoimikunnan sekä vuoden 2027 talousarvion valmistelun tueksi. <p>Perustelut:</p> <p>Tekoäly voi auttaa kaupunkia tekemään asioita sujuvammin, nopeammin ja myös kustannustehokkaammin. Tarkoitus ei ole korvata ihmistä, vaan helpottaa työtä siellä, missä siitä on oikeasti hyötyä.</p> <p>Vantaan kaupunkistrategian mukaan kaupungin taloutta pitää tasapainottaa samalla, kun huolehditaan elinvoimasta, palveluista ja kasvavan kaupungin toimivuudesta. Strategiassa korostetaan myös rohkeutta, uusia toimintatapoja, parhaista käytännöistä oppimista ja tietopohjaisuutta. Näistä lähtökohdista on perusteltua selvittää ripeästi, missä tekoäly voisi parantaa kaupungin tuottavuutta ja palvelujen sujuvuutta.</p> <p>Tekoälyä ei kannata nähdä vain yksittäisten työvaiheiden tehostamisena. Sillä voidaan parhaimmillaan uudistaa kokonaisia prosesseja nopeammiksi, kevyemmiksi ja vähemmän manuaalista työtä vaativiksi. Samalla henkilöstön aikaa voi vapautua rutiineista vaikuttavampaan työhön. Tämä on tärkeää erityisesti tilanteessa, jossa kaupungin pitää hillitä kustannuksia. Samalla voidaan parantaa palvelujen toimivuutta.</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u> Tuomas Vanhanen Petri Roininen Jorma Hentilä</p> <p><u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Kai-Ari Lundell 2. Juha Järä 3. Jenni Karemo 4. Mika Kasonen 5. Loviisa Kaartokallio 6. Patrik Karlsson 7. Sirpa Siru Kauppinen 8. Victor Snellman 9. Tomi Puikkonen 10. Anssi Aura 11. Matti Kotiranta 12. Patrik Borg 13. Tiina Tuomela 14. Eva Tawasoli 15. Suvi Karhu 16. Topi Liutu 17. Ulla-Maija Kopra 18. Karita Snellman 19. Mari Hynninen 20. Sirkka-Liisa Kähärä 21. Reija Friman 22. Maarit Raja-Aho 23. Nina Nummela 24. Marja Ahava 25. Marjo Vacker 26. Anitta Orpana 27. Jenni Alasuutari 28. Siri Ahokas 29. Mika Niikko</p>

Konkreettisia esimerkkejä on jo olemassa. Konnevedellä yksityistieavustusten käsittelyä saatiin kunnan mukaan nopeutettua noin viikosta alle päivään, ja hallinnon työajasta säästyivät noin 85 prosenttia. Vantaalla on myös paljon erilaisia avustuksia ja tukia, joiden käsittelyssä vastaavaa potentiaalia kannattaa arvioida.

Myös muista kaupungeista löytyy käyttökelpoisia esimerkkejä. Helsingissä on otettu käyttöön tekoälyä hyödyntävä Helsinki Pathfinder yrittäjyyspalveluihin, Espoossa on kokeiltu tekoälytulkkausta työllisyyspalveluissa ja Tampereella tekoälyä on kehitetty koko kaupungin yhteisenä tehtävänä. Jos tällaisia ratkaisuja voidaan hyödyntää muualla, on perusteltua selvittää, missä Vantaan kokoisessa kaupungissa voitaisiin saavuttaa vastaavia hyötyjä.

Vantaalla tekoälyn käyttökohteita voivat olla esimerkiksi asiakaspalvelu, asiakirjojen käsittely, tiedonhaku, käännökset, viestintä, avustusten käsittely sekä rakennusluvitusten ja -valvonnan valmistelu.

Rakennusluvituksessa ja valvonnassa tekoäly voisi tukea tiedonhakua, alustavia tarkistuksia ja valmistelua, jolloin asiantuntijoiden aikaa vapautuisi harkintaa vaativiin vaiheisiin. Koneluettavat aineistot voivat tulevaisuudessa nopeuttaa lupakäsittelyä merkittävästi.

Samalla on perusteltua selvittää, voisiko Vantaan aikuisopisto vahvistaa asukkaiden tekoälyn luku- ja käyttötaitoja osana digitaitojen opetusta. Käytännössä kyse voisi olla eräänlaisesta matalan kynnyksen "tekoälyajokortista", jonka avulla asukkaat oppisivat tekoälyn perusteita, turvallista käyttöä, kriittistä arviointia ja arjen hyödyntämistä.

Tavoitteena tulee olla, että tekoälyä käytetään Vantaalla turvallisesti, vastuullisesti ja järkevästi tavalla, joka helpottaa ihmisten arkea, tukee henkilöstön työtä ja parantaa kaupungin toimintakykyä.

Aloite jätetään Vantaan valtuuston kokouksessa 27.4.2026.